

Popcornová těžkost bytí

Recenze filmu **Constantine**

12.4.2005

Představte si, jak by to na Zemi vypadalo, kdyby Nebe s Peklem uzavřelo sázku o každou jednu lidskou duši. Pokud jste citlivý křesťan a máte navíc jednovaječné dvojče, neměli byste zrovna klidné spaní. Potkávat na každém rohu počítačem vygenerované demony je pro někoho dost velká noční můra. John Constantine (Keanu Reeves) žádné dvojče nemá, Bůh je mu ukradený a citlivý je asi jako zašlá pemza na nohy v koupelně devadesátileté babičky. Ve spíži mu leží místo kompotů kartony cigaret a raději by si uhryzl ruku v zápěstí, než by převedl slepce přes přechod. Je však obdařen darem, vidí všechny demony co se jen na Zemi potulují. A jelikož má u Boha tak trochu vroubek, pomáhá je likvidovat. Vlastně je jediným výkonným pracovníkem jakéhosi úřadu pro potírání démonična. Sice by měla být mezi dobrem a zlem na Zemi zachována rovnováha, ale když na vás útočí pekelný hnusák v podobě roje rozzuřených červotočů, švábů a jednoho kraba, tak se zkrátka neubráníte. Už brzy se na něj obrátí půvabná detektivka Angela (Rachel Weisz), jež za podivných okolností ztratila sestru, peklo navíc začíná vyvíjet neobvyklou aktivitu, a tak Johnovi nezbyde než naostřit krucifix, odlít svěcené kulky a připravit se na poslední rozhodující boj.

S komiksovými adaptacemi se v posledních letech doslova roztrhl pozlacený Hollywoodský producentský kufřík, a na této vlně se rozhodli zasurfovat a nějakou tu škváru vyvařit debutant Francis Lawrence spolu se scénářistickou dvojkou Kevinem Brodbinem a Frankem A. Cappellem. Avšak, jak říká jimi stvořený neohrožený hrdina: „Vždycky je v tom nějaký háček“.

Constantine je filmovou předělávkou komiksu Hellblazer, a už u názvu se ukázala rezignace tvůrců na snahu vytvořit netuctový film a tradiční nadřazenost producentů, typická pro velkovýrobní filmů zvanou Hollywood. Producenti se totiž zalekli původního názvu, protože údajně moc připomínal staršího *Hellraiser* a tak se rozhodli pro nudný, geograficky znějící *Constantine*. A další „nesrovnalosti“

mezi velkorysou předlohou a úzkoprsým výsledkem následují. Původní Constantine je špinavý cynický ležérní flegmatik a'la Phil Marlow, co kolem sebe trousí hlášky s kadencí hodnou Joea Hallenbecka v *Posledním skautovi*, má charisma na rozdávání a cigáro z pusy nevyndá i kdyby se čerti ženili. Tyto kliše na charakterizaci hlavního hrdiny bohatě stačí, protože komiks je ze základu snůška kliše a charakterových typů. Keenu Reeves však tuto šablonu může stěží naplnit, hlavně díky scénáři, otesanému na úplnou dřeň, jež mu dopřává minimum vlastní invence a improvizace. Drsné pohledy a kožené sako tvoří horko těžko image bombardáka, se kterým by každý teenager nadšeně dal HighFive (rozumějte plácnul rukou). Navíc Reevesův „provařený“ obličej neustále připomíná Nea ze slavnějšího *Matrixu*, což podporují i zpomalené bullettime záběry. Poměrně neznámý herec by se mohl jevit jako vhodnější volba. Constantine ani pořádně nekleje (snaha o co nejpřístupnější rating v amerických kinech), a zcela postrádá rys nejdůležitější pro odstup od jeho špinavé práce: humor.

Johna Constantina narozdíl od Hellboye neobdivujete, neztotožníte se s ním jako s Peterem Parkerem alias Spidermanem, a navíc se rozhodne přestat kouřit. Tím zahodí i poslední rekvizitu, která z něj dělala normálního chybuujícího smrtelníka, jež by se neustále nezabýval vražděním příšer z podzemních rozměrů a rozhovory s anděly. Body však získává jeho absolutní netečnost, kterou projevuje místo navázání vztahu s Angelou. Kde je Hellboy směšný se svojí pubertální umanutostí, upachtěností a závislostí na hlavní hrdince, tam je Constantine dospělý, celá Angela je mu prostě fuk. (..no dobře, dvakrát to mezi nimi zajiskří, jednou je z toho dokonce vyjimečně povedená hláška, a na konci prostě MUSÍ přijít Velká romantická scéna na střeše mrakodrapu s měsícem v pozadí.) V těchto okamžicích je John cool a má svou jakžtakž tvář. Jinak mu však předpokládanou skepsi a frajerství nevěříte.

Přiznejme si, na věrohodnosti hlavního hrdiny komiksové filmy docela stojí. Ale co jednomu nevoní, druhého může uspokojit. Keenu Reeves je v tomto případě nejnižší společný jmenovatel, takové univerzální ztvárnění Hrdiny. Ještě víc ale filmový divák od komiksu očekává stylizaci prostředí a hutnou dávku akce a efektů. Film kupodivu není na efektech postaven, ty jsou použity většinou jen na

ztvárnění démonů či pekla (kterého se ale bát moc nebudete), a čišší z nich algoritmy a počítačový chlad. Větší důležitost je věnována vykreslení atmosféry, což se tvůrcům přesvědčivě daří. Ale není to atmosféra strachu, spíš prázdnoty, jež prožívá Constantine. Film se vůbec nesnaží strašit, přitom motiv biblického souboje Boha se Satanem k tomu vybízí. Počítačovní démoni jsou ale víc pro zasmání, a psychologicky film obdařen taky moc není. Daleko více než Hellraisera tak Constantine připomíná odlehčenou komedii Kevina Smithe *Dogma*. Constantin prostě běží rovně z jedné akce do druhé a nikde nezastaví. To je největší slabina a zároveň i síla filmu. Jeho dějová linie je natolik průzračná a jasná, že není místo na žádné zvraty či překvapení, a vše, co je řečeno (i filmovým jazykem), musí být řečeno doslovně a jednoznačně. Když John ve filmu poprvé potká anděla Gabriela (sexy androgynní Tilda Swinton), anděl okamžitě roztáhne křídla, ačkoliv v následujícím záběru je jasné, že obyčejní smrtelníci nic nevidí. Ale divák ví své a nemusí už poslouchat následující rozhovor, ze kterého by získal minimálně tušení, že to tak asi bude. Pro akcechtivého diváka film odsypá a nezdržuje se žádnými znejistujícími odbočkami či psychologii. Mile pak překvapí absence zběsilého střihu, tempo je dynamické i bez této klipovité „nezbytnosti“.

Příjemným osvěžením je na konci výstup Petera Stormara v roli charismatického..hádejte koho, a Stormare pohodlně strčí všechny ostatní herce do kapsy a ukradne si závěr pro sebe. Bude to on, kterého si budete za týden pamatovat, vše ostatní včetně Johna Constantina obestře růžová cukrová vata (či spíše nadýchaný multikinový popcorn) zapomnění. Největší vtíp celého filmu si tvůrci nechali na konec. Constantinův výstup se žvýkačkou jako by byl vystřižen ze vzdělávacího krátkého filmu proti kouření, a pokládá před vás jedinou dvojznačnost celého filmu. Mysleli to tvůrci opravdu jako vtíp, nebo to byla závěrečná moralita adresovaná dětem?

Zdeněk Kolář